

‘Kind uit de strijd’, methodiek ter versterking van het kind in geëscaleerde scheidingsituaties

Kind uit de strijd is een methodiek voor geëscaleerde scheidingen. De methodiek is ontwikkeld door Bureau Jeugdzorg Limburg. Jeugdzorgwerkers passen deze toe als de kinderrechter een ondertoezichtstelling heeft uitgesproken, omdat het kind vanwege de strijd van zijn ouders (ernstig) in zijn ontwikkeling wordt bedreigd. De methodiek is gericht op het versterken (van de positie) van het kind en de gezamenlijke gerichtheid van ouders op de ontwikkeling van hun kind.

Onderzoek

De eerste versie van de methodiek is in een pilot bij Bureau Jeugdzorg Limburg toegepast. Met het oog op doorontwikkeling en brede implementatie zijn er gedurende de pilot twee onderzoeken uitgevoerd:

1. Onderzoek naar de uitvoering door TNO

TNO deed een onderzoek naar de uitvoering van de methodiek. Jeugdzorgwerkers vulden gedurende het traject drie keer een logboekje in en er zijn twee focusgroepen gehouden met jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers.

Uit de resultaten bleek onder meer een grote tevredenheid over het werken in koppels. Tot slot bleek dat in bijna alle casussen maatwerk is vereist.

2. Methodische en reflectieve evaluatie door Bureau Jeugdzorg Limburg

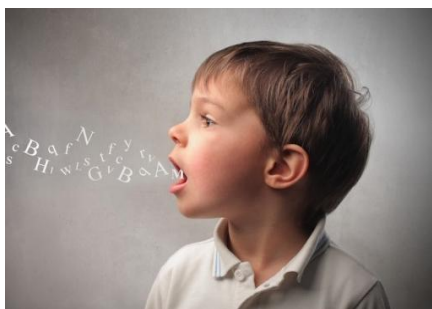
In bijna dertig dialoog- en intervisiesessies bespraken jeugdzorgwerkers en gedragswetenschappers samen met de ontwikkelaar van de methodiek casusgerelateerde ervaringen in het gebruik van Kind uit de Strijd.

De grootste inzichten? De boodschap van het kind is de belangrijkste katalysator voor het veranderingsproces bij de ouders! We moeten ons op iets anders richten dan het stoppen van de strijd van ouders. Een duidelijke positionering naar beiden blijkt van belang. Daarnaast zijn nog meer handvatten voor het versterken van het kind nodig.

Doorontwikkeling

De aanpassingen naar aanleiding van de pilot en de onderzoeken beogen de werkbaarheid en effectiviteit van de methodiek te vergroten. Er is nu nog meer nadruk op het versterken van het kind; we leren hem omgaan met verlies en last en met het feit dat er meerdere waarheden zijn. We leren hem zijn boodschap voor zijn ouders, in woord of beeld, uit te drukken.

In het werken met ouders benadrukken we expliciet het onderscheid tussen het ex-partnerniveau en hun gezamenlijk ouderschap. We richten ons enkel op de zaken die in het belang zijn van hun kind en laten de verantwoordelijkheid om te komen tot werkbare oplossingen bij beiden liggen.

De aanpassingen in de methodiek zijn zo goed als klaar. Daarmee ligt er een verfijnde methodiek met zogezegd een duale focus:

Versterken van het kind

Het kind leert effectieve en positieve coping-strategieën te hanteren. Hij leert om te gaan met de moeilijke situatie en ervaart erkenning voor zijn positie in de weerbarstige omstandigheden.

Het kind leert zijn gevoelens en behoeften te herkennen en kenbaar te maken aan zijn ouders en hij voelt zich door hen gehoord.

Ouders leren hun ouderschap (weer) op een kindgerichte manier vorm te geven

Ouders leren reflecteren en hebben inzicht in de ontwikkeling, gedragingen en behoeften van het kind. Ze leren samen werken in het belang van hun kind en maken in overeenstemming beslissingen over hem.

Zij zijn hier beiden verantwoordelijk voor en worden ondersteund in het handelen vanuit hun ouderrol en het bevorderen van positief, ondersteunend gedrag richting kind en de relatie met de andere ouder.

En verder....

...werken we buiten het strijdkader. We richten ons op de positieve signalen en zijn ervan overtuigd dat iedere ouder het beste met zijn kind voor heeft.

We spreken over 'contact' (niet over 'omgang') en volgen in het opbouwen van een goede band het tempo en de wensen van het kind.

Er zijn vereiste interventies die in iedere casus worden ingezet en een veelheid facultatieve handreikingen, die de werkers kunnen gebruiken ter ondersteuning van hun handelen. Duale koppels vullen elkaar aan en behouden een helikopterview (worden niet ingezogen in de strijd).

In alle gevallen vindt tijdige afstemming in de keten plaats, zodat alle inspanningen hetzelfde doel dienen.

Krachten bundelen

De methodiek wordt momenteel, gesubsidieerd door het Ministerie van Veiligheid & Justitie, ingezet in een aantal casussen in het voorliggend veld. We verwachten dat we daar samen met de gezinscoaches sneller tot doelrealisatie kunnen komen, omdat we eerder betrokken zijn. Resultaten worden in de loop van 2017 verwacht.

Erkenningstraject

De methodiek is aangemeld bij het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) om in aanmerking te komen voor het predicaat 'Erkende interventie'. Beoordeling door de commissie vindt in 2017 plaats.

BJz Limburg, december 2016

Meer info? Bel of mail Marceline Miséré,
Beleidsadviseur en auteur van 'Kind uit de strijd'

T: 088-0073440

E: Marceline.misere@bjzlimburg.nl